

Suomalainen Naisliitto

minna

*Yhdessä
tasa-arvon asialla*

JÄSENTIEDOTE 1/2026
20.5.2026

PUHEENJOHTAJALTA:

Naismuseon ystävien aika on NYT!

Kevään Minna Canth -seminaari järjestettiin tänä vuonna huhtikuun loppupuolella sisältönä Suomalaisen Naisliiton kärkihanke, Naismuseo, otsikolla: **"Mikä naismuseo – eihän miehilläkään ole museota!"** Seminaari keräsi satapäisen osallistujajoukon. Runsas kiinnostus seminaaria kohtaan osoitti, että nyt ollaan liikkeellä ajankohtaisen asian ympärillä.

Naisten oikeuksia ei ole saavutettu ilman työtä. Eivätkä ne ole pysyviä ilman tekoja. Suomessa ei edes ole naismuseota, jota voisi tukea. Miksei, kysyy Suomalainen Naisliitto? Seminaari nosti esille asiantuntijapuheenvuorojen kautta useita näkökulmia siitä, mikä museo on yleisesti ja mitä naismuseo voisi olla. Iltapäivä muodosti innostavan ja osin kyyneliin asti liikuttuneen kokonaisuuden mahdollisuuksista, mitä vaihtoehtoja on ja mihin suuntaan voi ottaa naismuseon kehityksen seuraavan askeleen.

Iltapäivä nosti esille, että Suomalaisen Naisliiton omat resurssit eivät pitkälle riitä, vaan tarvitaan joukkovoimaa miettimään seuraavia konkreettisia askeleita. Siksi seminaarin lopuksi haastettiin kaikki osallistujat ja muut asiasta kiinnostuneet liittymään mukaan Naismuseon ystäviksi: osallistumaan vapaaehtoistyöllä, antamaan uusia ideoita mitä seuraavaksi ja/tai liittymään postituslistalle saamaan ajan tasalla olevaa tietoa naismuseon etenemisestä. Nyt on juuri oikea aika liittyä Naismuseon ystäviin Suomalainen Naisliitto -sivuston linkin kautta ja pysyä ajan tasalla, mitä seuraavaksi! Sivustolta löytyy myös Naismuseo-seminaarin 24.4.2026 tallenne ja seminaarin esitykset.

Suomalaisen Naisliiton kevätkokouksessa seuraavana päivänä 25.4.2026 käytiin vilkasta keskustelua. Eniten keskustelua käytiin tänä keväänä vuosikertomuksen ja vuoden 2025 tilinpäätöksen ympärillä taloudesta ja viestinnän eri kehityshankkeista. Keskustelu oli monipuolista ja rakentavaa. Naisliiton hallitus sai hyvää palautetta jatkotyöskentelylle.

"Kesä keikkuen tulevi" -sanonnan on ajateltu viittaavan kevään hyppelähtävään tulemiseen. Alkuperäinen merkitys liittyy kuitenkin siihen, että ennen

Nuppu Rouhiainen. Kuva: Anne Kurki

vanhaan karja oli keväällä, rehujen ollessa vähissä, näliissään ja siksi se tuli navetasta ulos keikkuen ja hoiperellen.

Vanha suomalainen sananlasku on tullut mieleeni monta kertaa kevään aikana, kun on seurannut keskustelua sote-järjestöjen ympärillä. Niiden ympärillä vellonut keskustelu on osoittanut, kuinka tärkeää on tehdä näkyväksi naisten tekemä hoivatyö, sekä ammatillinen että vapaaehtoisesti tekemä hoiva. On hämmästyttävää, miten helposti tämä ns. näkymätön työ leimataan tarpeettomaksi tai itsestään selväksi. Ikään kuin me kukaan kasvaimme lapsesta aikuiseksi tai selviäisimme aikuisuudesta ikääntymiseen ilman toisen ihmisen, tavallisesti naisen, hoivaavia käsiä!

Ollaan kaikki aktiivisia kuten ikäihmiset Rollaattorimarssilla 8.5.2026. Mielenilmaus oli iloinen ja yhteisöllinen mielenilmaus hyvän ja arvokkaan vanhuuden puolesta.

Nautitaan kesästä ja läheistemme seurasta. Imetään auringosta ja luonnosta energiaa jatkaa syksyllä yhteistä naisasiatyötä, ei vain Naisliiton sisällä vaan käytetään entistä enemmän joukkovoimaa, joka meillä eri naisjärjestöillä yhdessä on.

Naismuseotyöryhmä tarjoaa Naisliiton yhdistyksille ja muille järjestöille mahdollisuutta kutsua työryhmän **Anneli Mäkinen** kertomaan Naismuseosta ja hankkeen etenemisestä niiden hallituksen kokoukseen tai jäsentilaisuuteen.

Naismuseon ystävien aika on NYT!

Helsingissä 20.5.2026

Nuppu Rouhiainen, puheenjohtaja
Suomalainen Naisliitto

Valtiovarainministeriön edustajat saivat kutsun digikeskusteluun

Teksti: **Kirsti Pohjonen** Kuvat: **Pirkko Keskinen**

- Jatkaa mielipidekirjoittamista digitalisaatiosta.

Tällaisen kehotuksen saivat Suomalaisen Naisliiton Saavutettavuus-toimikunnan jäsenet valtiovarainministeriön kehittämisjohtajalta **Marko Puttoselta** ja neuvottelevalta virkamieheltä **Niko Ruostetsaarelta** Liiton toimistossa käydyn digikeskustelun päätteeksi huhtikuun lopulla.

Tapaamisen pohjana oli elokuussa Aamulehdessä julkaistu kirjoituksemme Missä viipty kattava digituki? Kolme virkamiestä vastasi siihen samassa lehdessä. Otsikko totesi: Digituen tarve koskee kaikenikäisiä.

Tämän vuoden alussa toimikunta päätti kutsua kirjoittajat tapaamiseen. Olimme hämmästyneitä ja iloisia, kun kaksi heistä vastasi kutsuun. Tunnin palaveri arvioitiin tilaisuuden jälkeen sekä hyödylliseksi että miellyttäväksi.

Valtion aluehallinnon mittava uudistus tuli voimaan vuoden alussa. Virastoja kootaan yhteen, henkilöstöä vähennetään, palveluita karsitaan ja toimintaa digitalisoidaan. Toinen iso mullistus on huhtikuussa vahvistettu Digi ensin -hanke, jossa viranomaisten viestit muuttuvat ensisijaisesti sähköisiksi.

Uudistuksiin piti Marko Puttosen mukaan ryhtyä, koska väestö keskittyy, valtion asiointipalveluja tarvitaan aika harvoin, yhteinen käyttö lisääntyy ja sen myötä toimistotiloja on liikaa. Valtiontalouden heikentyminenkin vaikuttaa, vaikka muutoksiin ei Puttosen mukaan ole liitetty säästövaateita. Digitalisaatio vauhdittaa matkaa tavoitteeseen, palvelujen sujuvoittamiseen.

Liikkuvat palvelutkin ovat mahdollisia

Kerroimme vieraillemme, että olemme huolissamme, miten digiongelmaiset selviävät näiden myllerrysten tuomista vaatimuksista. Kaikilla ei ole laitteita eikä kykyä niiden käyttöön.

Puttonen ja Ruostetsaari uskovat, että käyntiasioinnin kokoaminen yhteisiin Suomi.fi -palvelupisteisiin on osa ratkaisua. Niiden rakentaminen on meneillään. Heidän mukaansa olisi mahdollista luoda myös täydentäviä asiointipisteitä, kuten liikkuvia palveluita ja pop up-pisteitä.

Toimikunnasta tuntui hyvältä havaita, että valtion hallinnossa digiongelmien ainakin tunnustetaan ja ratkaisuja haetaan. Siitä huolimatta liian moni digipudokas uhkaa syrjäytyä palveluista.

Virkamiesten papereissa on alleviivattuna ote pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmasta: "On huolehdittava, että vaihtoehtoisia asiointi- ja viestintäkanavia on tarjolla heille, jotka eivät pysty käyttämään digipalve-

Saavutettavuus-toimikunnan puheenjohtaja Eva Tervonen, neuvotteleva virkamies Niko Ruostetsaari ja toimikuntaa tämän vuoden alkuun asti johtanut Kirsti Pohjonen.

luita". Huhtikuuisessa hallituksen budjettiriihessä digituki-asioistakin vieraiden mukaan neuvoteltiin, mutta rahaa niihin ei löytynyt. Vieraamme eivät sitä sanoneet, mutta päätelimme, että isot korjaukset digitukiin syntyvät vasta, kun poliitikot suostuvat näkemään digitalisaation räikeät epäkohdat.

Toisen puolesta asiointiin toimikunta on vaatinut pitkään ajantasaista lainsäädäntöä. Hyvä uutinen oli, kun Niko Ruostetsaari kertoi lakiesityksen olevan tulossa pian käsittelyyn.

Uudistuksista tiedottamisen otimme vielä keskustelussa esille. Meistä ohjeita ja tietoa ei ole jaettu riittävästi. Niissä ei ole liioin aina käytetty sellaista selkokieltä, joka tekee viestin useimmille saavutettavaksi.

Valtiovarainministeriön kehittämisjohtaja Marko Puttonen, Tuulikki Grandell ja Soile Hakola.

Naismuseoseminaari innosti ja avasi uusia näkökulmia

Teksti ja kuvat: **Kirsi Sand**

Suomalainen Naisliitto ja sen Helsingin yhdistys järjestivät 24.4.2026 Helsingissä Naismuseoseminaarin. Tapahtumassa oli lähes sata osallistujaa. Seminaarin otsikkona oli: MIKÄ NAISMUSEO - EIHÄN MIEHILLÄKÄÄN OLE MUSEOTA!

Marjatta Björknäs ja Anneli Mäkinen

”Naismuseo ei ole naisten asia. Se on kaikkien asia, sivistyneen yhteiskunnan asia.” Marjatta Björknäs

Naismuseotyöryhmän puheenjohtaja **Marjatta Björknäs** totesi avaussanoissaan, että käsillä oli historiallinen hetki: ”Tämä ei ole vain seminaari. Tämä on suomalaisen naismuseohankkeen lähtöpiste. Tarvitsemme naisten museon – emme enää voi olla toteuttamatta sitä.”

Suoessa on laaja museokenttä työväenmuseoista taide-museoihin, urheilumuseoihin ja teollisuusmuseoihin. Ne kuvaavat kuitenkin ennen kaikkea miesten rakentamaa historiaa. Naisten osuus on jäänyt sivulauseeseen ja alaviitteeseen.

Vuonna 2023 maailmassa oli jo 79 fyysistä naismuseota ja 23 virtuaalimuseota. Naismuseoita löytyy muun muassa Ruotsista, Tanskasta, Norjasta, Saksasta, Itävaltasta, Britanniasta, Yhdysvalloista, Intiasta ja jopa Albanian – mutta Suomessa ei ole vielä yhtään.

Naisliiton vuonna 2025 perustama Naismuseotyöryhmä on tehnyt museohankkeeseen liittyvää monialaista selvitystyötä. Työryhmään kuuluvat Björknäsin lisäksi **Raili Ilola, Pirjo Julin** ja **Anneli Mäkinen**.

Museo – kansakunnan yhteisen muistin tallentaja

Seminaarissa kuultiin useita alustuksia niin museokentän asiantuntijoilta kuin kokemusasiantuntijoiltakin.

Museoviraston kehittämisjohtaja, FT **Pirjo Hamari** puhui otsikolla MIKÄ ON MUSEO? Hän kuvasi museota muistin paikkana: museo tallentaa kulttuuriperintöä ja säilyttää siten kansakunnan yhteistä muistia. Museon luoman historiallisen yhteyden avulla nykyihminen voi hahmottaa oman paikkansa historiassa.

Hamari korosti, että historia on jatkuva prosessi. Museo ei ole kytköksissä vain menneeseen, vaan se dokumentoi myös nykyhetkeä tulevia sukupolvia varten. Museo toimii oman aikansa yhteiskunnallisena peilinä ja osallistuu osaltaan yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä arvojen tarkasteluun. Samalla museo on elämyksellinen ja monipuolinen oppimisympäristö.

Museolaissa museolle on määritelty useita vaikuttavuustavoitteita. Näitä ovat kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilyttäminen tuleville sukupolville, mutta myös sivistyksen, yhdenvertaisuuden ja demokratian edistäminen.

Kokemusasiantuntijat kertovat

Otsikolla KOKEMUSASiantuntijat ja Museo kuultiin museoiden merkityksestä museonkävijöille. **Terhi Nyyssönen** ja **Petra Tarkiainen** kertoivat Museo-leidit-ryhmän toiminnasta.

Museoleidit käyvät säännöllisesti tutustumassa eri museoihin opastetuilla kierroksilla. Yhteisten museokäyntien on koettu antavan enemmän kuin pelkkä näyttelyvierailu: yhdessä on löydetty uusia näkökulmia, opittu uutta ja käyty monipuolisia keskusteluja.

Pirjo Hamari

Naiset ja urheilumuseo

Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus Tahdon museopäällikkö **Kalle Rantala** puhui otsikolla NAISSET URHEILUMUSEOSSA.

Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus Tahto on valtakunnallinen vastuumuseo, jonka kokoelmiin kuuluvat keskusarkisto, erikoiskirjasto sekä laaja tutkimus- ja tietopalvelutoiminta. Urheilu on merkittävä vaikuttaja suomalaisessa yhteiskunnassa – Suomen suurin kansanliike. Tahdon päänäyttely nostaa esiin urheilun kohokohtia ja merkivuosia. Naisten näkyvyys kokoelmissa on vuosi vuodelta lisääntynyt samaan aikaan,

Metsätalon luentosali oli täynnä kiinnostuneita kuuliijoita.

kun naisten asema urheilun kentällä on vahvistunut. Naiset ovat siirtyneet naisjaostoista urheilujärjestöjen ytimeen aktiivisiksi toimijoiksi ja päätöksentekijöiksi.

Tahto-museossa on parhaillaan naisten joukkuevoimistelusta kertova **Jumppatyöt**-erikoisnäyttely. Näyttelijä **Katariina Havukainen** kertoi naisten joukkuevoimistelua käsittelevästä, suureksi yleisömenestykseksi nousseesta Jumppatyöt-näytelmästä ja sen synnyttämästä yhteiskunnallisesta keskustelusta. Puheenvuorossaan Havukainen nosti esiin myös naisten urheilusaavutusten vähäisen näkyvyyden. Miksi esimerkiksi Naisten Voimisteluliiton suuret kilpailut eivät saaneet näkyvää tilaa valtakunnallisissa uutisissa? Miksei Tahto-museossa ole erikoisnäyttelyä moninkertaisesta ammattilaisnyrkkeilyn maailmanmestarista Eva Wahlströmistä? Yleisö palkitsi lennokkaan ja kantaa ottaneen alustuksen väliplodein.

Miksi naismuseota tarvitaan?

Naismuseon tarve nousee ennen kaikkea historiankirjoituksen epätasapainosta. Naismuseotyöryhmän jäsen **Anneli Mäkinen** puhui naismuseon tehtävästä ja merkityksestä. Historian tallentamisessa on rakenteellinen tiedon vinouma: naisten elämä, työ ja saavutukset ovat jääneet historiankirjoituksessa liian vähälle huomiolle.

Monet naisten tekemät työt ovat olleet yhteiskunnan kannalta välttämättömiä, mutta samalla näkymättömiä. Mm. hoiva, opetus, kotitaloustyö ja perhelämän ylläpitäminen ovat rakentaneet yhteiskuntaa sukupolvesta toiseen, mutta niiden merkitystä ei ole aina tunnustettu osaksi yhteistä historiaa. Naismuseon tehtävänä olisi korjata tätä perinteistä historiakuvausta ja nostaa naisten työn merkitys sille kuuluvaan asemaan.

Samalla museo toimisi aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana. Tasa-arvo ei ole valmis eikä pysyvä tila, vaan sen eteen tarvitaan jatkuvaa työtä. Naismuseo voisi olla paikka, jossa opetellaan historian lukutaitoa ja kriittistä ajattelua sekä pohditaan tasa-arvon kehitystä eri aikakausina.

Kansainvälinen näkökulma

Pirjo Julin toi esiin naismuseoidean kansainvälisen ulottuvuuden. Naisten asema vaihtelee eri maissa

ja kulttuureissa, mutta samalla löytyy myös yhdistäviä kokemuksia. Kansainväliset naismuseot tekevät yhteistyötä yli rajojen ja käsittelevät globaaleja teemoja, kuten tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia, ja tarjoavat välineitä naisten syrjinnän tunnistamiseen ja torjumiseen.

Vuonna 2008 perustettu *International Association of Women's Museums* kokoaa yhteen naismuseoita eri puolilta maailmaa. Sen pysyvä suojelija on Nobelin rauhankannattajan vuonna 2003 saanut **Shirin Ebadi**.

Lottamuseo esimerkkinä

Kulttuurihistoriallinen Lottamuseo toimii hyvänä esimerkkinä naisten historian tallentamisesta. Museo tutkii ja tallentaa lottien historiaa sekä naisten vapaaehtoista työtä osana Suomen historiaa. Tänä vuonna Lottamuseo viettää 30-vuotisjuhlavuottaan. Museonjohtaja **Saija Ylitalo** kertoi näyttelyistä ja museon monipuolisesta toiminnasta. Fyysisten kokoelmien lisäksi museolla on verkossa toimiva Digilotta-palvelu. Museo tekee aktiivisesti yhteistyötä muiden museoiden kanssa, ja vuodelle 2027 suunnitellaan yhteistyötä **Suomalaisen Naisliiton** kanssa.

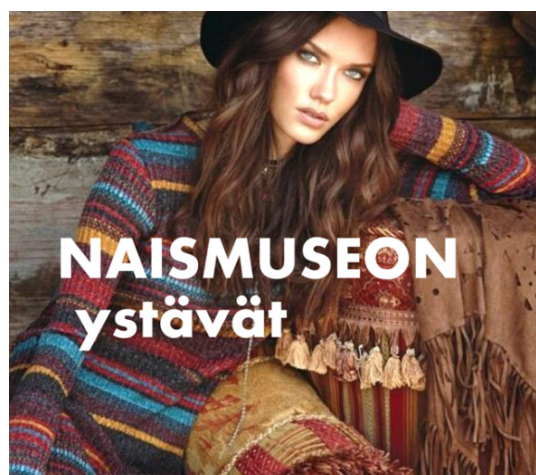
Työväenmuseo Werstas tuo esiin naisten historiaa työelämän ja sosiaalishistorian näkökulmasta. Kokoelmapäällikkö **Leena Ahonen** kertoi museon kokoelmista, jotka kuvaavat työelämän muutoksia sekä naisten asemaa yhteiskunnassa. Werstaalla on myös erityinen feminismiä käsittelevä kokoelma, ja museo järjesti Suomen ensimmäisen feminismiä käsittelevän näyttelyn vuonna 2014.

Seminaarin lopuksi tervehdyksen toi myös **Eekku Aromaa** Naisasialiitto Unionista.

HAASTE: Liity Naismuseon ystäviin!

Seminaari päättyi Naisliiton puheenjohtajan **Nuppu Rouhaisen** esittämään haasteeseen: Liity Naismuseon ystäviin!

Suomalaisen Naisliiton verkkosivulle on perustettu **Naismuseon ystävät -linkki**, jonka kautta asiasta kiinnostuneet voivat liittyä mukaan tukemaan naismuseohanketta ja kehittämään sen toimintaa.

<https://www.suomalainennaisliitto.fi/>

MAI ANTILA IN MEMORIAM

Emeritaprofessori **Mai Anttila** kuoli 7.4.2026 Helsingissä. Hän oli 80-vuotias, syntynyt Kotkassa. 29.1.1946. Mai kävi koulua Kotkassa ja tuli ylioppilaaksi Metsolan yhteislyseosta vuonna 1964. Hän lähti opiskelemaan Helsingin kauppakorkeakouluun, josta valmistui kauppatieteen kandidaatiksi 1970 ja lisensiaatiksi 1978. Hän väitteli kauppatieteen tohtoriksi 1991. Pitkällä akateemisella urallaan Helsingin kauppakorkeakoulussa (sittemmin Aalto-yliopisto) hän toimi assistenttina, tutkimusassistenttina, lehtorina, yliassistenttina ja apulaisprofessorina. Vuodesta 1998 alkaen hän oli Helsingin kauppakorkeakoulun markkinoinnin professori eläköitymiseensä asti. Mai Anttila on toiminut myös dosenttina Helsingin yliopistossa ja Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa. Hän on julkaissut tutkimuksia, kirjoittanut ja toimittanut tietoteoksia markkinoinnista. Kauppakorkeakoulussa hän oli pidetty kollega ja suosittu luennoitsija.

Naisliiton piirissä Mai Anttila tunnetaan Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistyksen hallituksen jäsenenä ja varapuheenjohtajana. Hän on ollut myös Naisliiton hallituksen jäsen. Helsingin yhdistyksessä hän oli aktiivisesti mukana melkein kaikissa toimikunnissa ja kerhoissa. Jäseniltatoimikunnan monivuotisena puheenjohtajana hän toi verkostoistaan jäseniltoihin kirjallisuusaiheita, järjesti vuosien mittaan monet vaalipaneelit Aurorankadulla ja ohjelmat joulujuhliin tiernapoikineen.

Maille oli ominaista laaja-alainen kiinnostus kulttuuriin kirjallisuudesta kuvataiteisiin ja musiikkiin. Kirjalliset taipumukset lienevät perintöä lapsuudenkohdista ja isoäidillä, kirjailija Selma Anttilalta. Mai on kirjoittanut sisarensa Sarin kanssa Naisten Ääneen pienoiselämäkerran tädistään, taidemaalari ja tekstiilitaiteilija Eva Anttilasta.

Keskusteluissa Mai muisti sanoa olevansa naisasianainen ja kertoi saaneensa innoituksen naisasiaan isoäi-

Mai Anttila. Kuva: Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistys

diltään Selma Anttilalta, joka kiersi ympäri Suomea luennoimassa naisten oikeuksista ja rauhanaatteesta. Naisasian ohella hän seurasi tarkasti yhteiskunnan ajankohtaisia asioita ja ilmiöitä niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa.

Mai oli niin monessa mukana, että muisteltavaa hänestä riittäisi kirjan verran. Monille Helsingin yhdistyksen jäsenille on jäänyt mieleen muutaman vuoden takainen Kotkan syysretki. Näimme matkan aikana monia kohteita, jotka eivät tavanomaiseen opaskierrokseen kuulu. Main johdolla lauloimme bussissa antaumuksella Kotkan ruusua useamman kerran.

Mai Anttila oli luonteeltaan sosiaalinen. ulospäin suuntautunut, pieni pilke silmäkulmassa. Hän suhtautui asioihin aina myönteisesti. Mustamme lämmöllä jäsentämme Mai Anttilaa.

Pirjo Julin

varapuheenjohtaja

Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistys ry

KIRJASTO TIEDOTTAA

Suomalaisen Naisliiton kirjastoon Aurorankadulle on ostettu lainattavaksi kevään uutuuskirjoja.

Reetta Hänninen filosofian tohtori, historiantutkija ja tietokirjailija on kirjoittanut elämäkerran Tekla Hultinista, Naisliiton ensimmäisestä puheenjohtajasta. Teoksen nimi Taistelujen nainen; Tekla Hultin ja kamppailu vapaudesta kertoo Teklan tiestä Jaakkimasta aina kansakunnan päättäjäksi.

Tekla Hultin oli lisäksi Suomen ensimmäinen naistoimittaja ja merkittävä kansanedustaja. Teklan elämään mahtui paljon menestystä ja siitäkin saadaan tietoa, että aikansa radikaalista edistyksellisestä kasvoista myöhemmin isänmaallinen oikeistolainen.

Antoisia lukunautintoja!

Raili Ilola

kirjastotoimikunnan puheenjohtaja

Kuva: Raili Ilola

JÄSENYHDISTYKSET TIEDOTTAVAT

HÄMEENLINNAN YHDISTYS

Tekstit: **Pirkko Keskinen**

Retki Niskavuoren vahvojen naisten juurille

Hämeenlinnan yhdistys järjesti toukokuun alussa retken Niskavuoritarinoiden Hauholle. Bussiin nousi 28 naista, yhdistyksen jäseniä ja ystäviä.

Niskavuorien luojan, virolaissyntyisen **Hella Wuolijoen** puoliso **Sulo Wuolijoki** oli kotoisin Hauholta, Wuolijoen rusthollista. Pariskunta ei asunut siellä, mutta vieraili usein ja Hella Wuolijoki tutustui Hauhoon laajemminkin. Samalla hän teki teräviä havaintoja pitäjäläisistä, joista monet päätyivät esikuviksi hänen teoksiinsa. Näitä käyntejä Hämeessä hän on muistelmissaan kuvaillut ja sanonut syntyneensä uudelleen Hauholla.

Räätälöityjä retkiä Niskavuoren Hauholle vetävä auktorisoitu opas **Jouni Lehtonen** tuntee Niskavuorten tarinat ja maisemat ja on seurannut, miten 90 vuotta sitten

Hämeenlinnalaisia Hauhosretkellä. Miekkan talon pihapiirissä on useina kesinä esitetty Niskavuori-näytelmiä. Retki Niskavuoren Hauholle päättyi kahvihetkeen päärakennuksen salissa. Kuvassa Kukka Lehmusvirta, Tuulikki Grandell, Kirsti Pohjonen, Helena Ukkola ja Leena Ahonen. Kuva: Aino Krohn

kirjoitetut hahmot edelleen kiinnostavat teatterin tekijöitä ja yleisöä.

Hän kierrättää retkeläiset Hauholle samoja teitä, joita Hella Wuolijoen tiedetään ensimmäisen kerran saapuneen Hämeenlinnan asemalta miehensä kotitaloon. Hän esittelee pihapiirit, joilla Niskavuoria on filmattu ja kertoo tarinoita kirjojen henkilöiden esikuvina olleista ihmisistä.

Wuolijoen kartano ja muut niska-

vuorelaiset talot ovat yksityiskoteja, joita pyörähdetään katsomassa vain pihapiirissä tai sen tuntumassa. Mutta retken viimeisessä kohteessa, Miekkan tilalla, mennään päärakennuksen saliin nauttimaan fiinit voileipäkahvit, jotka talon nuori isäntä **Alexi Kalliokoski** tarjoilee.

Niskavuoriin liittyy omalla tavallaan Miekkakin. Hauhon kesäteatteri on lukuisia kertoja esittänyt Niskavuori-näytelmiä Miekkan talon pihapiirissä.

Kuva: Pirkko Keskinen

Hauhon kirkolle johtavalla raitilla jalkauduttiin.

Alvettulan koulun yläkerran ikkuna (oikealla), josta Tauno Palo Niskavuoren Aarnen roolissa pudotautui karkuun vuonna 1938 filmatussa elokuvassa Niskavuoren naiset. Talvi oli ollut vähäluminen,

ja kuistin seinustalle oli jouduttu ajamaan lisäksi lunta, ettei näyttelijä hypätessään loukkaisi itseään. Alvettulan koulu on toiminnassa edelleen. Kuva: Pirkko keskinen

Naisten Ääni -näyttely Forssaan

Naisliiton Hämeenlinnan yhdistys jatkaa Naisten Ääni -näyttelyitä. Seuraava avataan Forssan kirjaston näyttelytila Vinkkelissä kesäkuun 1. päivänä.

Näyttelyn avaa ministeri **Sirkka-Liisa Anttila**, forssalainen vaikuttaja,

jolla on takanaan pitkä ura kansanedustajana, ministerinä ja EU-parlamentaarikkona.

Näyttelyn yli 35 julisteessa esitellään kantahämäläisiä naisia, joiden pienoiselämäkerrat on julkaistu Naisten Ääni -sivustolla. Mukana on

mm. neljä entistä kansanedustajaa, joilla on joko kotiseutu- tai työelämätaustaa Lounais-Hämeessä.

Näyttely on avoinna 1.–14.6. kirjaston aukioloaikoina. Näyttely pidettiin viime vuoden puolella Hämeenlinnan, Kalvolan, Lammin ja Rengon kirjastoissa.

Hämeenlinnassa juhlitaan syyskuussa

Tekstit: **Pirkko Keskinen**

Naisliiton Hämeenlinnan yhdistys juhlii 30-vuotista toimintaansa syyskuussa pidettävällä turvallisuusteemaisella seminaarilla.

Tilaisuuden puhujina ovat kirjailija, valtiotieteiden tohtori **Sari Näre** ja Euroopan alueiden komitean jäsen ja komitean EPP-ryhmän puheenjohtaja **Sari Rautio**.

Sari Näreen aiheena on *“Esiäittemme haamuja, tyttäriemme uhkia - naisten alttiut ja voima vihollisuuksissa”*. Sari Rautio luo eurooppalaisesta näkökulmasta katsauksen naisten turvallisuuteen kriisien täyttämässä maailmassa.

Tilaisuuden musiikista vastaavat **Lauluyhtye Olennainen** ja pianisti **Ilari Hannula**.

Tilaisuus on yleisölle avoin ja pidetään **Hämeenlinnan Raatihuoneen juhlasalissa lauantaina 26.9. klo 14** alkaen.

Suomalaisen Naisliiton Hämeenlinnan osaston perustamiskokous pidettiin seitsemän hämeenlinnalaisen vaikuttajanaisen voimin helmikuussa 1996 perustamisesta aloitteen tehneen **Terttu von Weisenbergin** kotona. Tilaisuuden emäntä valittiin osaston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi.

OULUN OSASTO

Saimme Oulussa jäseniltämme vieraiksi kansainvälisiä perheitä. He olivat Vuolle settlementin *“Kupillinen kulttuuria”* projektista, jonka tavoitteena on auttaa kansainvälisiä perheitä integroitumaan yhteiskuntaamme.

Perheet saivat kupillisen suomen kielen harjoittelua ja me oululaiset kupilliset kulttuuritietoutta ja heidän valmistamia maistiaisia.

Pohjoisen Naiset- Naisten Ääni 2.0 -kirjaseinän kuvitusta

Opimme vietnamilaista kahvikulttuuria. Kazakstanilainen äiti tytärineen esitteli teekulttuuriaan.

Sri Lankalainen perhe esitteli myös teeasioita aina sen kasvatuksesta lähtien. Saimme maistella tuttuja ja tuntemattomampia kahvi- ja teemakuja. Hauskaa oli. Suomen kieli sujui parhaiten vieraitten pieniltä tytöiltä.

Minna Canthin päivänä 19.3. järjestimme runsasyleisöisen tapahtuman teemana Naisten ääni 2.0-projektimme ja siinä tuottamamme kirjan julkaiseminen. **Tiina Tervaskanto-Mäentausta** kertoi *“Naisten ääni”* -tietokannasta ja kirjan naisten valintaperusteista ja heidän tarinoistaan.

Tilaisuuteen oli kutsuttu vastikään isoäidistään kirjan kirjoittanut tuomiorovasti **Satu Saarinen**, kirjailija **Katariina Vuori** ja toimittaja **Pia Kaitasuo** keskustelemaan aiheesta *“Miksi kannattaa kirjoittaa naisesta?”*. Musiikkiesityksen jälkeen **Pirkko Pietiläinen** esitteli projektissa kehitettyä ja testattua tapaa, miten tekoälyä hyödyntäen voidaan helpottaa naisten tarinoiden kirjoittamista tietokantaan. Tilaisuuden päätyttyä kaikki mukana olleet tuoreet julkaisumme myytiin ja jäsenmäärämme karttui.

Pohjois-Suomen Historiallisen Yhdistyksen 300-sivuinen juhla-julkaisu *Naisten Oulu* kertoo Oulun

naisten historiaa 1700-luvulta 2000-luvulle. Kirja ja siihen liittyvä esitelmäsarja ovat Oulu2026 -projekti. Oulun yliopiston tutkijat kirjoittavat esipuheessa: *“Tutkittujen naisten elämäntarinat ja kunkin elämäntyö ovat inspiroivia esimerkkejä naisten aktiivisuudesta, sitkeydestä ja luovuudesta, ja ne ovat kannatelleet meitä teoksen toimittajia koko prosessin ajan.”*

Kirjaan pohjautuva 11 kerran esitelmäsarja on maaliskuun lopusta alkaen joka tiistai täyttänyt Saarikirjaston luentosalin. Esitelmäillat ovat päättyneet vilkkaaseen keskusteluun, joissa Suomalainen Naisliittokin on tullut esille.

Teksti:

Tiina Tervaskanto-Mäentausta ja Pirkko Pietiläinen

Oulu2026
Euroopan
kulttuuri-
pääkaupunki

JYVÄSKYLÄN OSASTO

Teksti: Tuula Riipinen

Jyväskylän osaston syyskausi 2026 – Naisten elämää Suomessa ja muualla

Syyskaudemme keskiössä on luentosarja, jossa kolme suomalaista naista tulee luennoimaan kokemuksistaan eri puolilla maailmaa. Saamme vieraaksemme Afganistanissa työskennelleen kemiantohtorin, joka kertoo työstään ja naisten asemasta islamilaisessa maailmassa. Luentosarjan toisessa osassa kuulemme suomalaisen lastenlääkärin kokemuksista kenialaisessa sairaalassa. Viimeisessä luennossa vieraaksemme saapuu Intiassa pitkään asunut suomalaisnainen, joka kertoo naisen elämästä hindulaisessa kulttuurissa omien kokemustensa kautta.

Käymme Jyväskylän uusitussa kaupunginteatterissa katsomassa Aino Marsio-Aalosta kertovan näytelmän *Aino A.* Näytelmä kertoo kulttimaineeseen nousseen arkkitehti Alvar Aallon puolison elämästä ja tutkii sitä, millainen henkilö, persoona, ajattelija ja kumppani hän oli. Näytelmä sukelta Ainin mielen sisäisiin maisemiin muun muassa musiikin avulla.

Syyskaudella jäsenemme osallistuvat aktiivisesti myös Suomalaisen Naisliiton valtakunnallisiin tapahtumiin ja Vilkema-säätiön järjestämiin tilaisuuksiin, joko yksilöinä tai pienryhmissä. Päätämme syyskauden osastomme pikkujouluhin. Tapahtumista ja tilaisuuksista tiedotetaan jäsenille sähköpostilla ja kirjeitse niille jäsenille, jotka eivät käytä sähköpostia.

Valokuva Herbert Matter. Julisteen graafinen suunnittelu Eija Haukka

TORNION YHDISTYS

Teksti: Kaisa Lauri Kuva: Minna Keisu

Naisten ääni -kirjoituskurssin osanottaja; Naisliiton Tornion yhdistyksen jäseniä: takarivi vas. Minna, Maria, Maija, Raili, kurssin ohjaaja Tuula, ja edessä vas. Annika. Muut kurssilaiset eivät vielä olleet yhdistyksemme jäseniä. Kaikki osallistujat olivat naisia.

Tornion yhdistyksen Lukupiiri on kokoontunut Railin ohjauksessa kevään aikana neljä kertaa Aineen taidemuseon kahviossa. Kesän olemme tauolla ja syyskuussa jatkamme taas uusin lukukokemuksin.

Ystävänäpäivänä 14.2. kutsuimme Meri-Lapin Setan ja Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumin Haaparannan jäseniä kakkukahville Aineen taidemuseon kahvioon. Meri-Lapin Setan edustajien osallistuminen siirtyi myöhempään ajankohtaan. Haaparannan Naisten Foorumin jäsenten kanssa vaihdoimme kuulumisia, tutustuimme toistemme toimintaan ja virittelimme yhteistyökuvioita.

Naisten ääni -kirjoituskurssin mahdollistimme helmi-huhtikuun aikana yhteistyössä Tornion kirjaston kanssa. Kurssin ohjaajaksi saimme kirjailija, dramaturgi ja teatteriohjaaja **Tuula Väisäsen**. Kurssilla syntyi tekstejä tornionlaaksolaisista naisista. Opimme, kaiken muun lisäksi, että kirjoittaminen vaatii "rankkaa työtä". Jos sitä ei tee, tarinan päähenkilö jää pimentoon, ja punainen lanka viiletää jossakin tornionjokilaaksolaisessa maisemassa. Kirjoittamamme tarinat voi lukea myöhemmin Naisten äänestä (www.naistenaani.fi).

Sveriges Radio Finska vieraili kirjoittajakurssilla 18.3.2026. Kurssin ohjaajan Tuula Väisäsen sekä osallistujien **Minna Keisun** ja **Annika Örnin** haastatteluun löytyy linkki Naisten ääni -verkkosivulta otsikolla "Naisten ääni etsii ruotsinsuomalaisen tarinoita".

"Aamu på finskan" toimittaja **Milla Eronen** haastatteli Naisten ääntä toimittavaa **Raili Ilolaa**. Myös Railin haastatteluun löytyy linkki Naisten ääni -verkkosivustolta: www.naistenaani.fi

Haastatteluista julkaistu podcast on herättänyt mielenkiintoa: tykkäyksiä 504, jakoja 56 ja kommentteja 75.

Tulevia tapahtumia

Toukokuun 20. päivä klo 17.00 alkaen kokoonnumme Jäseniltään Äströmin kartanoon. Silloin saamme vieraaksemme **Milla-Maria Simulan** Lapin Marttoista. Hän tulee esittelemään meille Lapin Marttojen "Varautuva Väylä" -hanketta. Kutsomme iltaan osallistumaan myös torniolaisia Marttoja ja Haaparannan Naisfoorumin jäseniä.

Valtakunnalliset Kotiseutupäivät järjestetään Torniossa 28.–30.8. Tapahtuma on osa Oulu2026 Euroopan Kulttuuripääkaupunki -kokonaisuutta. Naisliiton Tornion yhdistys järjestää osana em. päiviä 28.08.–26 klo 16.30–18 "porinapirtin" otsikolla "Tornionjokilaaksolaisen vaimot". Porinapirttiin saa tulla kertomaan tarinoita tornionjokilaaksolaisista naisista. Järjestämme myös kahvitarjoilun ko. tapahtumaan, ja palkitsemme yhden naistarinan. Keisun Minna kirjoittaa sitten pienen jutun tapahtumasta.

Suomalaisen Naisliiton perinteiseen **Minna Canth -seminaariin ja syyskokoukseen** 10.-11.10.2026 toivottamme Naisliittolaiset tänä vuonna tervetulleiksi Tornioon! Tästä saatte lisätietoa myöhemmin.

VAASAN SUOMALAINEN NAISKLUBI

Teksti: Kirsi Sand

Dermosilin
tuotteet
kiinnostivat
jäsenillässä.
Kuva: Katja
Jokinen

Vaasan Suomalaisen Naisklubin kevätkausi on loppusuoralla. Tuorein jäsenilta oli 19.5., jolloin klubilaiset kävivät tutustumassa Dermosilin liikkeeseen Vaasan Palosaarella. Suomalainen, Korsnäsissä vuonna 1983 perustettu yritys valmistaa ihonhoitotuotteita herkälle iholle sekä hiustenhoitotuotteita ja meikkejä.

Muissa kevään jäsenilloissa on kuultu mm. SPR:n ja Vaasan Ruokaavun toiminnasta. Nukketohtori **Tarja Kettunen** vieraili kertomassa nukkien historiasta Suomessa vuosikymmenien varrelta ja työstään vanhojen nukkien kunnostajana. Toukokuun lopulla on vuorossa Naisklubin retki Pilvilammen luontopolulle ja grillikodalle.

Liesitalon mittavat remontit – julkisivu- ja parvekeremontit sekä hissi-remontti – ovat valmistuneet vuoden aikana. Naisklubi juhlistaa niiden valmistumista järjestämällä

talon asukkaille kesäjuhlan 11.6. Liesitalon pihamaalla.

Vierailuja kaupungin kahdessa palvelutalossa, Ruukinkartanossa ja Krannilassa, on jatkettu säännöllisesti kahdesti kuussa. Palvelukodin asukkaille on järjestetty virkistävää ohjelmaa ja ulkoilua. Toukokuussa Naisklubi järjesti Ruukinkartanon asukkaille perinteiset vohvelijuhlat.

Elokuun ohjelmassa on historiallisesti kiinnostava Vanhan Vaasan opastettu hautausmaakerros, jossa kuullaan kaupungin ja sen asukkaiden vaiheista.

Muita aiheita syksyllä ovat mm. Koulupäivä tänään, josta kertoo yhdistyksen jäsen KT, erityisluokanopettaja **Katja Jokinen**. Lokakuussa vieraana on muutama vuosi sitten Minna-tunnustuspalkinnon saanut **Elina Viitasaari**, joka puhuu aiheesta Naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi tehtävä työ Suomessa ja kansainvälisesti.

Naisklubin järjestämät suositut vohvelikestit ilahduttivat Ruukinkartanon asukkaita. Vohveleita riitti myös paikalla esiintyneen Steinerkoulun kuorolaisille.
Kuva: Marjut Berglund

Hyvät Suomalaisen Naisliiton jäsenet!

LÄMMIN KIITOS KEVÄTKAUDESTA!

AURINKOISTA JA VIRKISTÄVÄÄ KESÄÄ!

Neiti Kevät

Tanssi kevään haltia liehuhelmoin tuulessa.

Saanen esitellä: Neiti Kevät!
Puki kukkiin pihlajat, syreenit ja vaahterat, loi aamut säteilevät,

ja vuokkomaton sinisen metsiin loihti leikiten.

Hän puron varteen istahti. Kumartuen rentukat kuvajaistaan katsoivat. Sen loisto häikäisi!

Silkkiiviittaa keveää ruusunlehdenhimmettä hän kerran hulmautti, ja tuhatkunta hohtavaa voikukanhahtuvaa taivasiin singahti.

Lennä, lennä, hahtuva!
Tanssi! Taivas tavoita, sä siipiniekka hento!
Kevät, nuoruus huoleton ja onni kaunis, hauras on kuin hahtuvaisen lento.

*Kevättunnelmissa
Kirsi Sand*

